

STORTINGET

Innst. 214 L

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 27 L (2025–2026)

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i straffeloven (selvstendig inndragning m.m.)

Til Stortinget

Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer i proposisjonen forslag til endringer i straffelovens bestemmelser om inndragning. Det viktigste forslaget går ut på å innføre en ny ordning for inndragning uten straffedom – betegnet som selvstendig inndragning. Ordningen er ment å effektivisere inndragningsinstituttet og gi en videre adgang enn i dag til å inndra verdier som stammer fra kriminalitet. I tillegg foreslås det enkelte mindre justeringer i de øvrige inndragningsreglene i straffeloven.

Den foreslåtte ordningen for selvstendig inndragning har sivilrettslige trekk og er ment å ha en rent gjenopprettende funksjon. Ordningen skal legge til rette for at verdier som representerer utbytte fra lovbrudd, blir tilbakeført til samfunnet, og dermed motvirke at noen kan tjene på kriminalitet.

Forslaget omfatter en ny inndragningshjemmel i straffeloven § 68 a som gir en generell adgang til inndragning av formuesgoder som mest sannsynlig stammer fra lovbrudd. Den nye hjemmelen skiller seg fra straffelovens hovedregel om utbytteinndragning særlig ved at beviskravet er lavere, og ved at det ikke er nødvendig å knytte inndragningskravet til en konkret straffbar handling. I motsetning til de gjeldende reglene om utvidet inndragning krever den foreslåtte hjemmelen heller

ikke at eieren dømmes for en straffbar handling. Hvorvidt selvstendig inndragning kan foretas, beror utelukkende på om det er godtgjort at formuesgodet stammer fra lovbrudd, det vil si at formuesgodet utgjør en økonomisk verdi som representerer utbytte fra kriminalitet. Etter forslaget skal inndragning likevel ikke foretas i den utstrekning det vil være et uforholdsmessig inngrep ut fra konsekvensene for eieren av formuesgodet og eventuelle andre berørte og omstendighetene for øvrig.

Proposisjonen følger opp regjeringens stortingsmelding mot økonomisk kriminalitet, Meld. St. 15 (2023–2024) Felles verdier – felles ansvar: Styrket innsats for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Proposisjonen utgjør en første deloppfølging av rapporten Selvstendig inndragning av utbytte fra straffbare handlinger, som ble avgitt av en departementsoppnevnt arbeidsgruppe 20. september 2024. Proposisjonen følger også opp anmodningsvedtak fra Stortinget.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, June Trengereid Gruer, Erik Hager, Farukh Qureshi og Kristine Løfshus Solli, fra Fremskrittspartiet, Anette Carnarius Elseth, lederen Jon Engen-Helgheim, Finn Krokeide og Stian Storbukås, fra Høyre, Mahmoud Farahmand og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Bent-Joacim Bentzen, fra Miljøpartiet De Grønne, Julie

E. Stuestøl, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Edvard Askjer, viser til at Prop. 27 L (2025–2026) med forslag til endringer i straffelovens bestemmelser om inndragning behandles i denne innstillingen.

Komiteen merker seg at proposisjonen inneholder forslag om innføring av en ny ordning for inndragning uten straffedom.

Videre har komiteen også merket seg at det foreslås enkelte mindre endringer av de øvrige reglene for inndragning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til de foreslåtte endringene i Prop. 27 L (2025–2026) om adgangen til selvstendig inndragning. Disse medlemmer støtter fremleggningen av lovforslaget og mener at dette forslaget til regelverk representerer et viktig og nødvendig tiltak i kampen mot kriminalitet. Behovet for nye virkemidler for å inndra økonomiske gevinster har lenge vært etterspurt. I denne sammenhengen er det relevant å vise til at det i 2014 ble lagt frem en rapport om forslag til nye tiltak på dette området, og senere på høsten 2017 ble det sendt en utredning om sivilrettslig inndragning på høring, uten at den daværende Solberg-regjeringen kom med konkrete lovforslag.

Disse medlemmer viser til at en viktig grunn til at de nåværende gjeldende reglene ikke har vært tilstrekkelig effektive, er at det ofte er vanskelig å bevise at et formuesgode er knyttet til et spesifikt lovbrudd, og at dagens regler har krevd domfellelse. Disse medlemmer deler dermed departementets vurdering av at politiet og påtalemyndigheten også burde ha adgang til selvstendig inndragning – ikke som en erstatning, men som et supplement til de allerede eksisterende reglene.

For disse medlemmer er det helt avgjørende at reglene som skal bekjempe kriminalitet, er effektive. Disse medlemmer støtter derfor det foreslåtte beviskravet om alminnelig sannsynlighetsvekt. I denne sammenhengen har det vært særlig tungtveiende at samtlige høringsinstanser innenfor politiet og påtalemyndigheten, med unntak av Riksadvokaten, eksplisitt uttrykker ønske om alminnelig sannsynlighetsovervekt som beviskrav. Det har også vært relevant at beviskravet for vindikasjon også er alminnelig sannsynlighetsovervekt.

Disse medlemmer merker seg avslutningsvis at adgangen til selvstendig inndragning beror på at inndragningen kun kan gjennomføres i den utstrekning det ikke er uforholdsmessig ut fra konsekvensene for eieren av formuesgodet og eventuelle andre berørte og omstendighetene for øvrig. Denne begrensningen er et viktig rettsstatsprinsipp. Disse medlemmer deler det veiledende utgangspunktet til departementet knyttet til forholdsmessighetsvurderingen og domstolens rolle i denne vurderingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er positivt at regjeringen omsider fremmer forslag om å utvide adgangen til å inndra verdier som er frembrakt ved straffbare handlinger. Disse medlemmer viser til at dette er et regelverk som Fremskrittspartiet lenge har etterspurt, og også har fremmet forslag om i Stortinget flere ganger. Disse medlemmer vil herunder vise til at Fremskrittspartiet fremmet forslag om dette i Dokument 8:7 S (2023–2024), jf. Innst. 86 L (2023–2024), som det ble votert over i Stortinget den 12. desember 2023. Det var bare Fremskrittspartiet og Høyre som ga sin støtte til forslaget, som dermed ble forkastet. Forslaget hadde følgende ordlyd:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag, for å gjøre det enklere for påtalemyndigheten å inndra verdier som er frembrakt ved kriminelle handlinger.»

Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiet fremmet tilsvarende forslag igjen i Dokument 8:10 S (2024–2025), jf. Innst. 133 S (2024–2025), med identisk ordlyd som forslaget som ble forkastet ved voteringen 12. desember 2023. Det ble votert over dette forslaget igjen i Stortinget den 20. februar 2025, og forslaget ble denne gangen vedtatt av et stort flertall i Stortinget. Bare Venstre og Sosialistisk Venstreparti stemte imot. Disse medlemmer mener det er positivt at flere partier har snudd i sitt syn på at utvidet adgang til inndragning av kriminelt utbytte er et viktig verktøy i kriminalitetsbekjempelsen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, mener videre det er veldig viktig både i et individualpreventivt og allmennpreventivt perspektiv at verdier som er anskaffet ved straffbare handlinger, blir inndratt. Flertallet peker herunder på den individualpreventive siden ved at lovbrøyteren blir fratatt den verdien vedkommende har fremskaffet gjennom kriminalitet, slik at lovbrøyteren raskt erfarer at kriminelle verdier blir inndratt. Det vil slik flertallet ser det, ha en preventiv effekt for den enkelte lovbrøyters motivasjon til å begå nye lovbrudd i den hensikt å anskaffe seg økonomiske verdier. Flertallet peker videre på den allmennpreventive siden ved inndragning av kriminelle verdier, ved at det synliggjøres at man fratras verdier som er frembrakt gjennom ulovlige handlinger. Dette vil sende et klart og tydelig signal om at kriminalitet ikke lønner seg. Flertallet mener dette er av stor betydning for å forhindre at utsikter til vinning og berikelse brukes for å motivere ungdom til å la seg rekruttere til kriminelle miljøer.

Flertallet vil understreke den klare lovgiverviljen som ligger bak de reglene som her er til behandling. Flertallet viser til at det med dette lovforslaget om ut-

videlse av adgangen til inndragning av straffbart utbytte ligger et tydelig ønske fra lovgiver om at lovverket benyttes og inndragning av straffbart utbytte prioriteres.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne mener det er nødvendig å innføre en ordning med selvstendig inndragning bl.a. for å sørge for at kriminalitet ikke skal lønne seg, og for å stoppe rekrutteringen til kriminelle nettverk.

Disse medlemmer vil samtidig understreke at det fremstår som om handlingsrommet i dagens regelverk ikke er benyttet fullt ut. Disse medlemmer mener dette viser at det ikke er tilstrekkelig med nye hjemler for inndragning alene, og at også andre tiltak må iverksettes for å øke antall inndragninger knyttet til straffesaker. Aktuelle tiltak vil være å øke kjennskapen til regelverket, forsterke arbeidet for en kultur som legger til rette for mer inndragning, og det å i større grad følge opp politiets inndragningsresultater.

Disse medlemmer har merket seg at det er et høyt arbeidspress blant påtalejuristene, og en undersøkelse fra Politijuristene gjengitt i TV2 den 23. mars 2026 («Politiadvokater vil slutte: – Oppsiktsvekkende fæle tall») viste nylig at 25 pst. av påtalejuristene vurderer å slutte på grunn av høyt arbeidspress.

Disse medlemmer har merket seg at arbeidet med inndragning er arbeids- og tidkrevende, og det er nødvendig med en styrking av påtalemyndigheten om potensialet for inndragning av kriminelt utbytte skal utnyttes til det fulle.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det etableres inndragningsteam i alle politidistrikt, og komme tilbake til Stortinget i forslag til statsbudsjett for 2027.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen lage en plan for opptrapping av antall påtalejurister og komme tilbake til Stortinget i forslag til statsbudsjett for 2027.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil understreke betydningen av et lovverk som er tilstrekkelig robust og effektivt til å understøtte den kriminalpolitiske målsettingen om at straffbare handlinger ikke skal lønne seg. Siden en stor del av kriminaliteten er profittmotivert, vil økt inndragning av utbyttet fra kriminelle bidra til å redusere drivkraften bak kriminaliteten. Dette medlem mener derfor det er viktig at

politiet får flere virkemidler til å følge det kriminelle pengesporet, og at straffeloven suppleres med en hjemmel for inndrivning av formuesgoder utenfor straffesak, såkalt sivilrettslig inndragning.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti merker seg at proposisjonen også følger opp anmodningsvedtak fra Stortinget, jf. Innst. 133 S (2024–2025). Kristelig Folkeparti stemte her blant annet for tilråding IV om å be regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å gjøre det enklere for påtalemyndigheten å inndra verdier frembrakt ved kriminelle handlinger. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti vil redusere gevinsten ved kriminelle handlinger ved å støtte forslag om hjemmel for inndragning for flere lovbrudd enn i dag.

Om inndragningsfond

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det bør opprettes en fordelingsnøkkel for verdier fra kriminell virksomhet som inndras av påtalemyndigheten, slik at en andel av de inndratte verdiene kan gå til et fond som har som formål å yte økonomisk støtte til frivillige lag og foreninger, og en andel tilfaller politidistriktet hvor den inndratte verdien ble beslaglagt. Disse medlemmer viser til at forslag om fordelingsnøkkel og inndragningsfond er i tråd med anbefalinger fra både OECD og FN. Disse medlemmer viser herunder til at Fremskrittspartiet tidligere har fremmet tilsvarende forslag, jf. Dokument 8:10 (2024–2025), jf. Innst. 133 S (2024–2025). Ved behandlingen av den saken innkom det skriftlig høringsinnspill fra Politijuristene om dette forslaget, som disse medlemmer viser til og siterer her:

«Når det gjelder forslag nr. 10 vedrørende inndragning av verdier som øremerkes til passende formål, er dette i tråd med FATF, OECDs gruppe mot hvitvasking, sine anbefalinger (FATF-recommendation nr 4, 2012–18). Også FN fremhever at det bør etableres slike inndragningsfond (FNs Model Provisions, 14, 2009). I Storbritannia ble det i 2017 etablert et slikt inndragningsfond, der penger fra fondet går tilbake til etaten for å reinvesteres i straffesaksarbeidet og f.eks. finansiere internasjonale konferanser om inndragning/organisert kriminalitet.»

Disse medlemmer mener en slik fordelingsnøkkel vil sikre at kriminelt utbytte går tilbake til kriminalitetsforebyggende tiltak, og det vil gi politi og påtalemyndighet et incentiv til å gjøre bruk av inndragningsregelverket.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre en fastsatt

fordelingsnøkkel for fordelingen av inndratt kriminelt utbytte.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at muligheten for å opprette et inndragningsfond hvor inndragningsmidler øremerkes bestemte samfunnstjenlige formål, ble vurdert av regjeringen i forbindelse med stortingsmelding om økonomisk kriminalitet – Meld St. 15 (2023–2024) «Felles verdier – felles ansvar».

Disse medlemmer viser til at regjeringen her anerkjenner at et inndragningsfond er et tiltak som potensielt kan bidra til at en større andel av utbyttet fra kriminalitet i Norge inndras. Etter regjeringens syn er det imidlertid flere tungtveiende hensyn som taler mot opprettelsen av et inndragningsfond. Blant annet vil en slik løsning kunne skape presedens, og en forventning om at også andre former for gebyrer og bøter skal benyttes til ulike spesifikke formål. Det vil også kunne føre til mindre effektiv og mindre demokratisk styrt ressursbruk ved at man ikke får prioritert de viktigste formålene over statsbudsjettet. Det kan bli krevende for politiet dersom de risikerer å måtte opp- og nedbemanne i takt med mengden inndragning. Dette vil heller ikke bidra til stabile fagmiljø, effektiv innsats over tid eller trygge arbeidsplasser.

Nærmere om omvendt bevisbyrde

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti mener det er svært viktig å effektivisere inndragningsinstituttet med hjemler som åpner for sivilrettslig inndragning av penger, statussymboler og andre verdier som stammer fra kriminalitet, for å strupe den kriminelle inntektsstrømmen.

Disse medlemmer viser til at til tross for at inndragning har vært definert som et prioritert område i flere år, har ikke statistikken over inndragningstall vist en ønsket utvikling. Disse medlemmer er enige i at innføring av sivilrettslig inndragning alene ikke er det eneste tiltaket som er nødvendig for å øke inndragningen av formuesgoder som stammer fra kriminalitet. Men det er heller ikke et argument for ikke å innføre slike regler. Selv om det i de senere år er iverksatt ulike tiltak for å effektivisere inndragning, mener disse medlemmer det er behov for flere tiltak parallelt, herunder regel om sivilrettslig inndragning, og særlig tiltak som har effekt til å ramme den grove profittmotiverte kriminaliteten og strupe inntektene fra multikriminelle miljøer og grensekryssende kriminalitet.

Disse medlemmer viser til «Arbeidsgrupperapport om sivilrettslig inndragning av utbytte fra straffbare handlinger» og rapportens kapittel 15, som presenterer en dissens fra statsadvokat Peter A. Johansen. Johan-

sen tar her til orde for inndragningsregler med omvendt bevisbyrde. Disse medlemmer merker seg at Johansen begrunner dissensen slik:

«(...) usikker på om den foreslåtte bestemmelsen om selvstendig inndragning vil bli det rettspolitiske virkemiddelet som effektivt kan benyttes til å inndra verdier fra gjenger og organiserte kriminelle.»

Disse medlemmer viser til at mindretallsforslaget av tidsmessige årsaker ikke ble realitetsbehandlet av arbeidsgruppen. Samtidig merker disse medlemmer seg at også arbeidsgruppen uttrykker usikkerhet med tanke på hvilken effekt lovforslaget i realiteten vil ha, samt at det ut ifra et effektivitetshensyn kan argumenteres for å innføre en hjemmel for selvstendig inndragning med innslag av omvendt bevisbyrde. I så måte mener disse medlemmer at de enkelte høringsinstansenes respons på dissensforslaget er svært interessant. Disse medlemmer viser i den forbindelse til høringssvar fra Det nasjonale statsadvokatembetet, som skriver:

«Ved å snu bevisbyrden mer eller mindre vil en bestemmelse om selvstendig inndragning bli mer effektiv. Flertallet i utvalget synes tilbakeholdne med å foreslå særregulering av bevisbyrden, mens mindretallet har, slik embetet forstår det, et temmelig vidtrekkende forslag. Det er vanskelig å mene noe om mindretallets forslag fordi det ikke er drøftet i utvalget, men det er ingen tvil om at snudd bevisbyrde vil gjøre en ny bestemmelse om selvstendig inndragning mer effektiv.»

Disse medlemmer viser videre til Norges Politilederlag i Parat, som tar til orde for å innføre en inndragningsregel med delt bevisbyrde:

«Slik NPL ser det er delt bevisbyrde etter mønster av diskrimineringsloven og arbeidsmiljøloven hensiktsmessig i inndragningsaker. For det første vil det ofte være vanskelig for inndragningsenheten å bevise at et formuesgode stammer fra kriminell aktivitet, og for det andre er det ikke en urimelig byrde å legge på borgerne at de må bevise sin lovlige eiendomsrett til en ting eller en formue. Vi tror at en delt bevisbyrde vil gjøre inndragning til et mye mer effektivt våpen i kriminalitetsbekjempelsen. Som i arbeidsretten bør det ikke kreves mye før bevisbyrden snus.»

Disse medlemmer mener i likhet med flere høringsinstanser, blant annet LO, at det ikke er urimelig å kreve at man kan redegjøre for hvordan formuesverdiene det er snakk om, er anskaffet og finansiert. Som referert i proposisjonen uttaler både Hedmark og Oppland statsadvokatembeter, Nordland statsadvokatembeter og Troms og Finnmark statsadvokatembeter, Oslo politidistrikt, Politihøgskolen, Vest politidistrikt, Øst politidistrikt, og Norsk Tollerforbund seg positivt til forslaget i dissensen om en hjemmel for selvstendig inndragning med omvendt bevisbyrde.

I lys av det aktuelle kriminalitetsbildet mener disse medlemmer det er særlig interessant at Oslo politidistrikt i sitt høringsvar påpeker at bakmenn ofte vil innrette seg på en måte som gjør at de unngår mistanke mot seg selv. I proposisjonen er det referert til at politidistriktet derfor mener at hovedregelen ved selvstendig inndragning bør være omvendt bevisbyrde for å ramme bakmenn. Videre er det referert til at Nordland statsadvokatembeter og Troms og Finnmark statsadvokatembeter gir uttrykk for at omvendt bevisbyrde vil være avgjørende for å stanse oppbyggingen av kriminelle nettverk.

Disse medlemmer mener det derfor er uheldig at regjeringen har valgt ikke å gå videre med et lovforslag med regel om omvendt eller delt bevisbyrde.

Disse medlemmer mener primært at reglene om sivilrettslig inndragning bør innføres med omvendt byrde, men vil i denne omgang hensynta de innvendinger som framkommer i svarbrevet fra statsråden og behovet for en videre utredning av et slikt lovforslag. Disse medlemmer mener dette lovarbeidet bør igangsettes så raskt som mulig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen igangsette en følgeevaluering av innføringen av de nye reglene for sivilrettslig inndragning. Evalueringen skal belyse hvilken effekt lovendringen har for omfanget av inndratte formuesgoder som stammer fra kriminalitet, og i hvilken grad de nye inndragningsreglene viser seg egnet til å ramme kriminelle nettverk og bakmenn.»

Et annet flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, parallelt med evalueringen av de nye reglene for sivilrettslig inndragning, utrede regler for å øke inndragning av kriminelt utbytte, herunder et forslag om sivil inndragning av formuesgoder med omvendt bevisbyrde innenfor rammene av Grunnloven og våre internasjonale forpliktelser, og legge frem et lovforslag innen utgangen av 2028.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at det bør innføres en regel om omvendt bevisbyrde. Det vises herunder til proposisjonens punkt 8.4 flg. Slik disse medlemmer ser det, er omvendt bevisbyrde et viktig lovgivningsgrep for å sikre en effektiv inndragning av verdier som er frembrakt ved straffbare handlinger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at effektive regler for inndragning av kriminelt utbytte er viktig for å stoppe rekruttering til kriminelle nettverk og for å sikre at kriminalitet ikke lønner seg. Disse medlemmer legger til grunn at de foreslåtte reglene om selvstendig inndragning vil føre til flere inndragninger, og at større beløp og verdier inndras. Disse medlemmer peker likevel på at kriminalitetsbildet er i endring, og at trusselen fra kriminelle nettverk aldri har vært større. Disse medlemmer er derfor ikke avvise til at det bør innføres nye hjemler som letter politiets mulighet til å gjennomføre inndragning i fremtiden. Særlig bør slike nye hjemler innføres, om forslagene i denne proposisjonen ikke har ønsket effekt.

Disse medlemmer viser til at en hjemmel til sivilrettslig inndragning med omvendt bevisbyrde kan være aktuelt, men mener en slik ordning har flere praktiske og prinsipielle spørsmål som må utredes nærmere før disse medlemmer tar stilling til om det er behov for en slik hjemmel.

Disse medlemmer viser videre til at en ren sivilrettslig ordning med inndragning kan bli aktuelt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet påpeker at behovet for sivilrettslig eller selvstendig inndragning ble løftet fra Riksadvokaten, med tilslutning fra Økokrim og Politidirektoratet tilbake i 2014, men at slike regler aldri ble fremmet for Stortinget av regjeringen Solberg, heller ikke under en av de mange justisministrene Fremskrittspartiet hadde i denne perioden.

Disse medlemmer vil ellers påpeke at utfordringene med Fremskrittspartiets forslag om å endre bevisbyrden er omfattende kommentert i brev fra statsråden til komiteen av 15. april 2026.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne merker seg at flere høringsinstanser i departementets behandling av forslaget var kritiske til lovendringen, begrunnet med at dagens regelverk er tilstrekkelig. Dette medlem støtter regjeringens forslag, men vil samtidig understreke at en lovendring ikke vil gi mer effektiv inndragning av utbytte fra straffbare handlinger dersom det ikke samtidig prioriteres ressurser til å styrke arbeidet. Dette medlem mener derfor det er viktig at både lovendring og øvrig styrking av arbeidet med inndragning blir evaluert.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre en fastsatt for-

delingsnøkkel for fordelingen av inndratt kriminelt utbytte.

Forslag fra Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at det etableres inndragningsteam i alle politidistrikt, og komme tilbake til Stortinget i forslag til statsbudsjett for 2027.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A fremmes av en samlet komité. Komiteens tilråding B, forslag I fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet, Høyre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, forslag II fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, og forslag III fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i straffeloven (selvstendig inndragning m.m.)

I

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endringer:

§ 68 første ledd oppheves.

Nåværende annet til femte ledd blir første til fjerde ledd.

Tredje ledd skal lyde:

Utvidet inndragning kan foretas uten at det påvises hvilken straffbar handling utbyttet stammer fra. Ett, flere eller samtlige av lovbrüterens formuesgoder kan inndras hvis lovbrüterten ikke sannsynliggjør at formuesgodene er ervervet på lovlig måte. I stedet for inndragning av formuesgodet kan hele eller deler av verdien av formuesgodet inndras. Ved slik verdiinndragning kan det bestemmes at formuesgodet hefter til sikkerhet for inndragningsbeløpet.

Ny § 68 a skal lyde:

§ 68 a *Selvstendig inndragning*

Formuesgode som mest sannsynlig stammer fra lovbrudd, kan inndras uten at det er påvist et bestemt

lovbrudd (selvstendig inndragning). Selvstendig inndragning skal ikke foretas i den utstrekning det vil være uforholdsmessig ut fra konsekvensene for eieren av formuesgodet og eventuelle andre berørte og omstendighetene for øvrig.

Hvis inndragning av formuesgodet vil være uforholdsmessig eller andre særlige grunner taler for det, kan i stedet hele eller deler av formuesgodets verdi inndras. Ved slik verdiinndragning kan det bestemmes at formuesgodet hefter til sikkerhet for inndragningsbeløpet.

Selvstendig inndragning kan foretas av formuesgode som befinner seg i Norge. Inndragning kan også foretas av formuesgode som befinner seg utenfor Norge, dersom saken har tilstrekkelig tilknytning til Norge.

Reglene i denne paragrafen kommer til anvendelse uavhengig av når formuesgodet er ervervet.

§ 72 første ledd skal lyde:

Er utbytte, jf. § 67, eller ting som nevnt i § 69, etter handlingstidspunktet overdratt fra noen som det kan foretas inndragning overfor, kan det overdratte eller verdien av det inndras overfor mottakeren dersom overdragelsen har skjedd som gave eller mottakeren *mest sannsynlig forsto* eller burde ha forstått sammenhengen mellom det overdratte og en straffbar handling.

§ 73 første ledd bokstav b, c og ny bokstav d skal lyde:

- b. som lovbrüterten har handlet på vegne av,
- c. som da rettigheten ble rettsgyldig sikret på annen måte enn ved utleggspant, arrest eller legalpant, forsto eller burde ha forstått at tingen skulle brukes ved en straffbar handling, *eller*
- d. som da rettigheten ble rettsgyldig sikret på annen måte enn ved utleggspant, arrest eller legalpant, *mest sannsynlig forsto eller burde ha forstått at tingen kunne inndras.*

§ 92 nytt tredje punktum skal lyde:

For selvstendig inndragning etter § 68 a gjelder det ingen foreldelsesfrist.

§ 100 annet ledd skal lyde:

Sak om inndragning av utbytte, herunder inndragning etter § 68 og § 72 annet ledd, kan fremmes selv om den ansvarlige er død. For øvrig faller inndragningsansvar bort ved den ansvarliges død.

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Ilagt inndragning av utbytte kan fullbyrdes etter den ansvarliges død, dersom det blir besluttet ved kjennelse av den retten som har pådømt saken i første instans, eller av den tingrett som saken hører under etter straffeprosessloven § 12 når inndragningen er vedtatt ved forelegg. Retten kan beslutte inndragning av et beløp istedenfor en ting.

II

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. De ulike bestemmelsene kan settes i kraft til forskjellig tid.

B.

I

Stortinget ber regjeringen lage en plan for opptrapping av antall påtalejurister og komme tilbake til Stortinget i forslag til statsbudsjett for 2027.

II

Stortinget ber regjeringen igangsette en følgeevaluering av innføringen av de nye reglene for sivilrettslig

inndragning. Evalueringen skal belyse hvilken effekt lovendringen har for omfanget av inndratte formuesgoder som stammer fra kriminalitet, og i hvilken grad de nye inndragningsreglene viser seg egnet til å ramme kriminelle nettverk og bakmenn.

III

Stortinget ber regjeringen, parallelt med evalueringen av de nye reglene for sivilrettslig inndragning, utrede regler for å øke inndragning av kriminelt utbytte, herunder et forslag om sivil inndragning av formuesgoder med omvendt bevisbyrde innenfor rammene av Grunnloven og våre internasjonale forpliktelser, og legge frem et lovforslag innen utgangen av 2028.

Oslo, i justiskomiteen, den 5. mai 2026

Jon Engen-Helgheim

leder

Finn Krokeide

ordfører

